

สรุปรงานวัณโรค จังหวัดลำพูน

สิงหาคม 2563

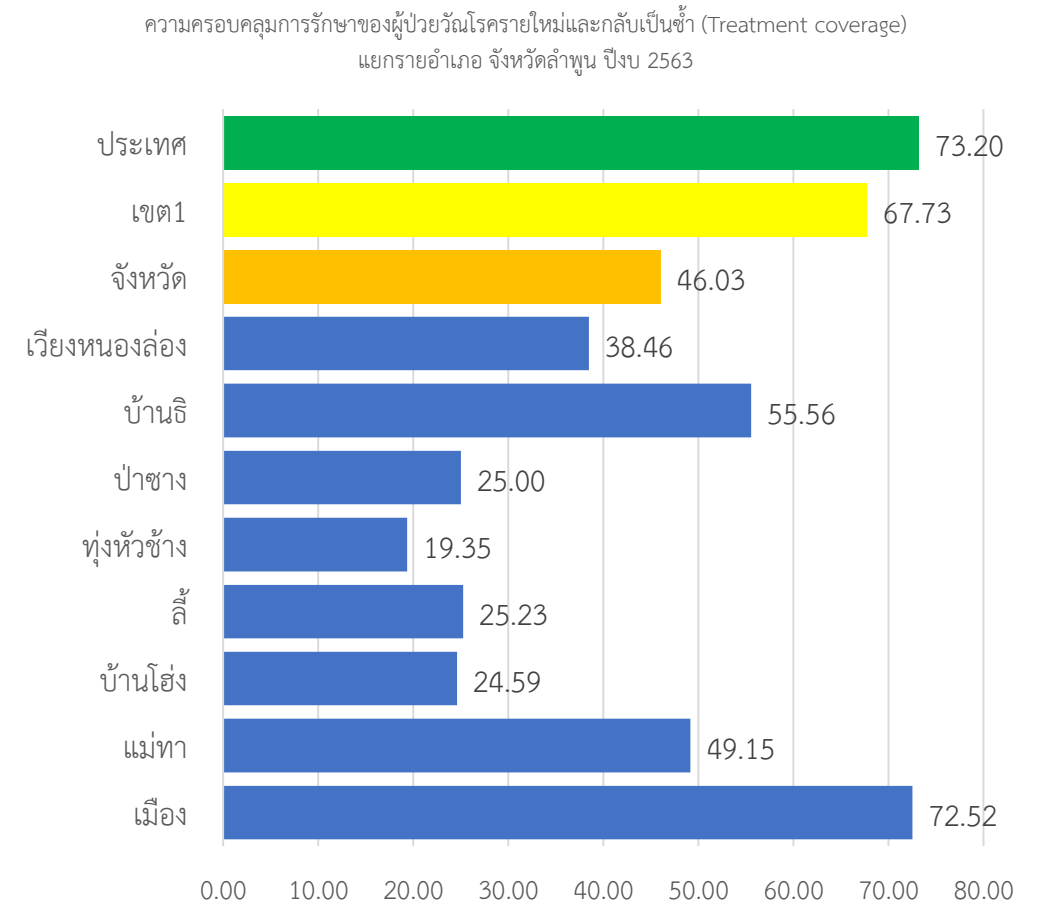
ประชากรกลุ่มเสี่ยง	เป้าหมาย	ผลงาน CXR	ร้อยละ	CXR ผิดปกติ	ผลงาน AFB	AFB+	Xpert +detect	Dx.TB	ร้อยละพบคัดกรอง	ร้อยละเปรียบเทียบกับกลุ่มป่วยทั้งหมด	
ผู้ติดสุรา ที่ขึ้นทะเบียนรักษา	6	375	366	97.60	23	23	4	0	5	1.37	1.72
ผู้สูงอายุติดเตียง		555	555	100.00	16	17	8	2	1	0.18	0.35
ผู้สูงอายุติดบ้าน	1	2050	2050	100.00	147	166	37	15	44	2.15	15.17
ผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป มีโรคร่วม											
- CKD Stage 4-5	6	963	919	95.43	52	52	7	0	5	0.54	1.72
- COPD	5	1145	1102	96.24	94	95	5	1	6	0.54	2.07
- DM Uncontrolled	4	4238	3996	94.29	116	117	8	2	10	0.25	3.45
ผู้สูงอายุ BMI <18.5	2	3966	3825	96.44	188	182	4	2	17	0.44	5.86
ผู้สัมผัสสัตว์โรค ผู้ป่วยรายใหม่		348	348	100.00	1	3	0	0	0	0.00	0.00
รวมกลุ่มเสี่ยงป่วย/เสียชีวิตสูง		13640	13161	96.49	637	655	73	22	88	0.67	
ผู้ป่วย HIV on ARV	3	2448	2367	96.69	39	38	2	3	12	0.51	4.14
ผู้สัมผัสสัตว์โรค ย้อนหลัง 2 ปี (2562 - 2561)	5	866	825	95.27	21	21	3	0	6	0.73	2.07
ผู้ป่วย DM Uncontrolled อายุ < 65 ปี		2823	2637	93.41	69	69	6	1	2	0.08	0.69
กลุ่มแรงงานต่างชาติ ที่ขึ้นทะเบียน		7786	7786	100.00	19	19	2	0	2	0.03	0.69
ผู้ต้องขังในเรือนจำ	5	2563	2563	100.00	5	4	0	0	6	0.23	2.07
บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดผู้ป่วย		2742	2709	98.80	0	0	0	0	0	0.00	0.00
รวมกลุ่มเสี่ยงป่วยปานกลาง		19228	18887	98.23	153	151	13	4	28	0.15	
Walk in		1562	1562	100.00	649	563	48	15	174	11.14	60.00
รวมทั้งหมด		34430	33610	97.62	1439	1369	134	41	290	0.86	100.00

อัตราความครอบคลุมการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ (Treatment coverage)
ปีงบประมาณ 2563 แยกรายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 1

จังหวัด	ประชากร(ราย)	เป้าหมาย (153/100,000)	ร้อยละ 82.5	ผลงาน (จำนวน)	ผลงาน (ร้อยละ)
เชียงราย	1,171,673	1,793	1,479	1,592	88.79
เชียงใหม่	1,625,080	2,486	2,051	1,509	60.70
น่าน	477,242	730	602	387	53.01
พะเยา	472,907	724	597	551	76.10
แพร่	444,513	680	561	476	70.00
แม่ฮ่องสอน	239,573	367	303	155	42.23
ลำปาง	740,210	1,133	935	823	72.64
ลำพูน	403,226	617	509	284	46.03
เขต 1	5,574,424	8,530	7,037	5,777	67.73

อัตราความครอบคลุมการรักษาของผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ (Treatment coverage) แยกรายอำเภอ จังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ 2563

อำเภอ	การขึ้นทะเบียนตาม PA			
	เป้าหมาย* (ราย) 153/แสนปชก.	เป้าหมาย* (ราย) 82.5%	ขึ้นทะเบียน (ราย)	ร้อยละ
เมือง	222	184	161	72.52
แม่ทา	59	49	29	49.15
บ้านโฮ่ง	61	50	15	24.59
ลี้	107	88	27	25.23
ทุ่งหัวช้าง	31	26	6	19.35
ป่าซาง	84	69	21	25.00
บ้านธิ	27	22	15	55.56
เวียงหนองล่อง	26	21	10	38.46
รวม	617	509	284	46.03

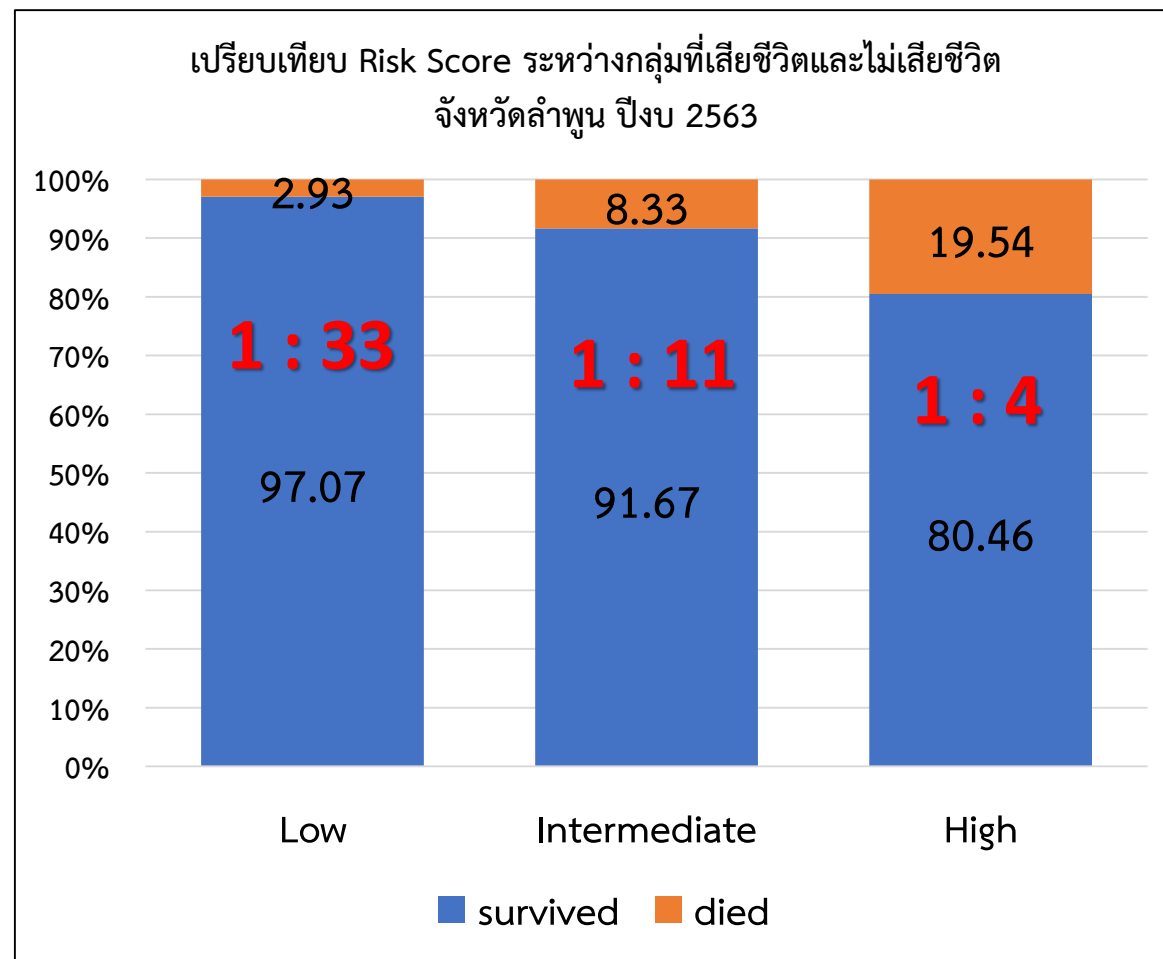
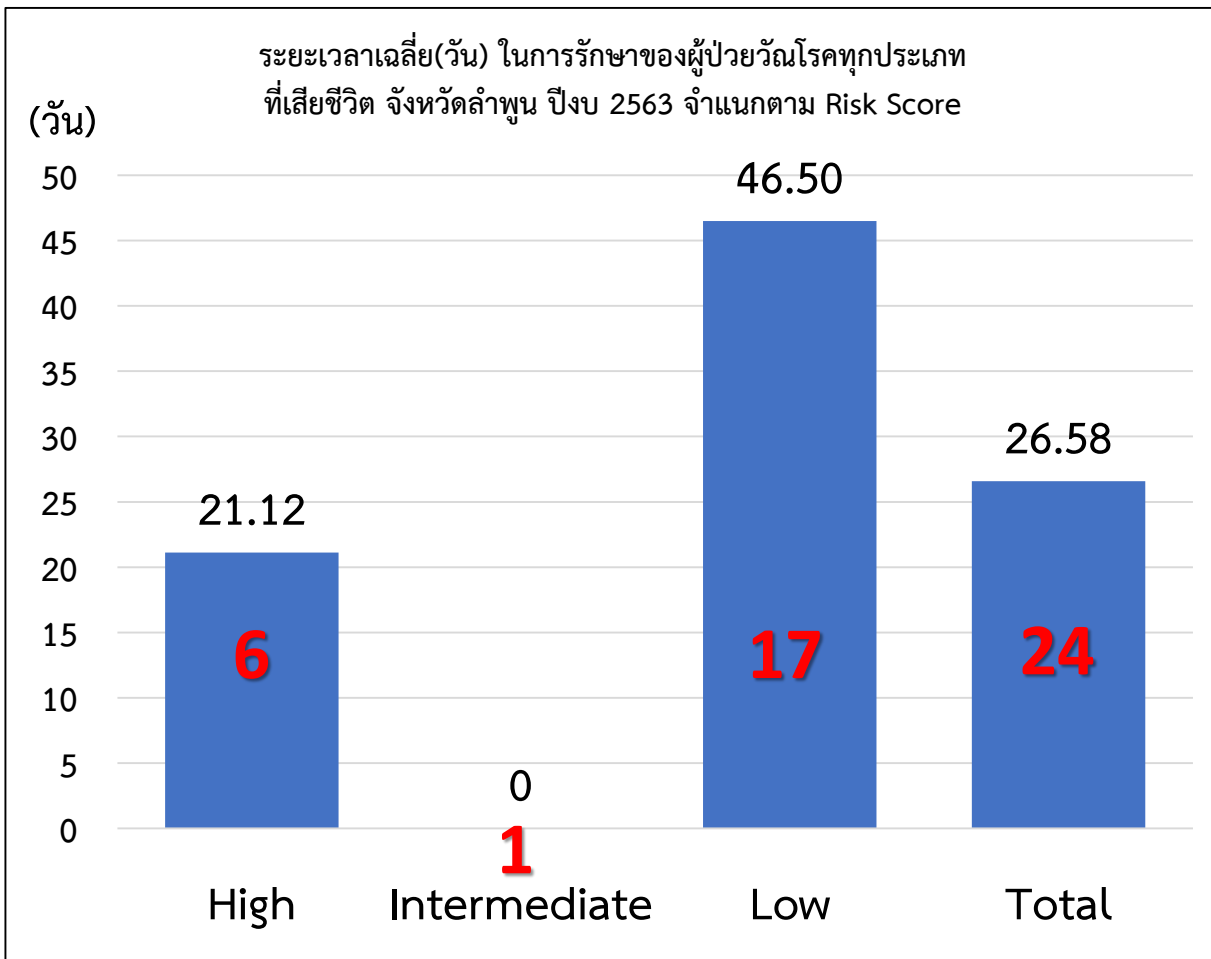
สิ่งที่ค้นพบ

- ภาพรวมการคัดกรองทำได้ถึง 97.62% คัดกรองได้น้อยสุดในกลุ่มผู้ป่วย DM Uncontrolled อายุ < 65 ปี ได้ 93.41% การค้นหาผู้ป่วย treatment coverage ภาพรวมจังหวัดได้เพียง 46.03% กลุ่มเป้าหมายที่คัดกรองและพบป่วยขึ้นทะเบียนรักษา(เปรียบเทียบกลุ่มป่วยทั้งหมด) พบมากที่สุด คือ **กลุ่มผู้สูงอายุติดบ้าน** คัดกรองครบ 100% ค้นพบ 15.17% รองลงมา คือ **กลุ่มผู้สูงอายุ BMI <18.5** คัดกรอง 96.44% ค้นพบ 5.86% , **กลุ่ม HIV** คัดกรอง 96.67% ค้นพบ 4.14% , **กลุ่มผู้สูงอายุ 65+มีโรคร่วม คือ CKD Stage 4-5 , COPD และ DM Uncontrolled** คัดกรอง 95.43% ค้นพบ 1.72%, 2.07% , 3.45% เรียงตามลำดับ , **กลุ่มผู้สัมผัสวัณโรคร่วมบ้าน ย้อนหลัง 2 ปี** คัดกรอง 95.27% ค้นพบ 2.07% และใน**กลุ่มผู้ติดสุรา** คัดกรอง 97.60% ค้นพบ 1.72%
- แต่ข้อมูลที่น่าสังเกต คือ อำเภอบ้านธิ ที่คัดกรองได้ 100% treatment coverage ได้ถึง 55.56% (ข้อมูลนี้สนับสนุนว่าต้องทำการคัดกรองให้ได้ 100%) แต่กลับพบว่า อำเภอทุ่งหัวช้าง ก็คัดกรองได้ 100% treatment coverage ได้เพียง 19.35% รองลงมาเป็นอำเภอเมือง คัดกรองได้ 98.70% treatment coverage 72.52% (นับรวมการขึ้นทะเบียนรักษาจาก รพ. เอกชน ด้วย) ส่วนอำเภออื่นๆ ยังคัดกรองไม่ครบ 100% เช่นกัน ดังนั้น อาจจะต้องเน้นคัดกรองส่วนคนที่เหลือที่ไม่ได้มาคัดกรองก่อน เพราะจากข้อมูลผู้ป่วยวัณโรคที่มารักษา พบว่าเกิดจากการคัดกรองเพียง 40% อีก 60% ผู้ป่วยมาโรงพยาบาลเอง และหลายคนเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ไม่ได้รับการคัดกรอง ทำให้มีอาการมากแล้ว(และแพร่โรคอยู่ในชุมชน) จนมีความเสี่ยงที่จะอาการหนักได้

แนวทาง/มาตรการด้านการคัดกรองกลุ่มเสี่ยง ปี 2564

- กำหนดกลุ่มเป้าหมายดำเนินการปี 64 โดยเน้นในกลุ่มที่พบป่วยสูง (มีความเสี่ยงป่วย/เสี่ยงเสียชีวิตสูง) ของจังหวัดลำพูน ในปีงบประมาณ 63 จัดให้เป็นกลุ่มเสี่ยงเป้าหมายสำคัญที่ต้องเร่งรัดการคัดกรองเป็นอันดับแรก
- ดำเนินการคัดกรองในกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ที่เหลือคัดกรองในปี 2563 ให้แล้วเสร็จภายในเดือน ก.ย. 2563 นี้ให้ครบ 100% ทุกกลุ่มเป้าหมาย
- กลุ่มเสี่ยงเดิมที่ยังเหลือ ยังไม่ได้ถูกคัดกรองในปี 2563 ให้นำกลับมาคัดกรองก่อน เป็นอันดับแรก เช่นเดียวกับกลุ่มเสี่ยงสูง
- กลุ่มเสี่ยงป่วย/เสียชีวิตสูง(สีแดง) เร่งรัดดำเนินการก่อนเป็นอันดับแรก ให้แล้วเสร็จในไตรมาส 1 = 100%
- กลุ่มเสี่ยงป่วยปานกลาง(สีเหลือง) ดำเนินการ โดยตามกำหนด ดังนี้ ไตรมาส 1 = 80% , ไตรมาส 2 = 100%
- กลุ่มเสี่ยงป่วยต่ำ (สีเขียว) คือ กลุ่มเสี่ยงอื่นๆ นอกจากเหนือจากกลุ่มสีแดงและสีเหลือง ให้พื้นที่ดำเนินการแยกเป็นแต่ละกลุ่มเสี่ยงให้ได้ ได้แก่
 - กลุ่มที่มีอาการสงสัยวัณโรค(Walk In) เป็นกลุ่มอื่นๆ ที่พบอยู่นอกเหนือกลุ่มเป้าหมายคัดกรองฯ ที่ระบุไว้ข้างต้น) และ
 - กลุ่มที่มีอาการสงสัยวัณโรค(Walk In) แต่เป็นกลุ่มที่พบว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายเสี่ยงฯ ที่ระบุไว้ข้างต้น) ให้นำไปรวมเป็นเป้าหมายและผลงานในกลุ่มนั้นๆ ด้วย
- การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ(AI) มาเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านผล CXR

เปรียบเทียบมาตรฐานการด้านการติดตามดูแลรักษา Risk Score ตามแนวทางเขตสุขภาพที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่เสียชีวิตและไม่เสียชีวิต จังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ 2563

ความก้าวหน้าผลสำเร็จของการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ PA 2563

แยกรายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 1 เชียงใหม่

จังหวัด	รักษาสำเร็จ		กำลังรักษา		เสียชีวิต		โอนออก		เปลี่ยนวินิจฉัย		ล้มเหลว		ขาดยา		RR/MDR ก่อนเดือนที่ 5		รวม
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	
เชียงราย	210	67.31	33	10.58	54	17.31	9	2.65	27	7.96	0	0.00	6	1.77	0	0.00	339
เชียงใหม่	171	71.55	20	8.37	30	12.55	9	3.53	16	6.27	2	0.78	6	2.35	1	0.39	255
ลำปาง	93	65.03	26	18.18	19	13.29	3	2.01	6	4.03	0	0.00	2	1.34	0	0.00	149
พะเยา	80	74.77	8	7.48	19	17.76	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	107
น่าน	59	85.51	4	5.80	4	5.80	0	0.00	1	1.43	1	1.43	0	0.00	1	1.43	70
แพร่	65	84.42	1	1.30	11	14.29	0	0.00	5	6.10	0	0.00	0	0.00	0	0.00	82
ลำพูน	36	67.92	9	16.98	7	13.21	0	0.00	1	1.85	0	0.00	1	1.85	0	0.00	54
แม่ฮ่องสอน	20	76.92	1	3.85	3	11.54	1	3.45	3	10.34	0	0.00	1	3.45	0	0.00	29
รวม	734	67.65	102	9.40	147	14.33	22	2.03	59	5.44	3	0.28	16	1.47	2	0.18	1085

➤ จังหวัดลำพูน พบอัตราการเสียชีวิตสูง เป็นอันดับ 5 ของเขตสุขภาพที่ 1

ความก้าวหน้าผลสำเร็จของการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ PA 2563
จังหวัดลำพูน รวมทั้งปี

ที่มา : NTIP 31/08/2563

สถานบริการ	รักษาสำเร็จ		กำลังรักษา		เสียชีวิต		เปลี่ยนวินิจฉัย		ขาดยา		โอนออก		รวม
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	
รพ.ทุ่งหัวช้าง	0	0.00	4	80.00	0	0.00					1	20.00	5
รพ.บ้านธิ	4	30.77	8	61.54	1	7.69							13
รพ.บ้านโฮ้ง	4	30.77	8	61.54	1	7.69							13
รพ.ป่าซาง	4	36.36	6	54.55	0	0.00	1	9.09	1.00	9.09			12
รพ.แม่ทา	6	33.33	11	61.11	1	5.56	1	5.56					19
รพ.ลำพูน	18	15.93	78	69.03	15	13.27					2	1.77	113
รพ.ลี้	9	42.86	11	52.38	1	4.76							21
รพ.เวียงหนอง ล่อง	4	44.44	4	0.00	1	11.11							9
รวมจังหวัด	49	24.14	130	64.04	20	9.85	2	0.99	1	0.49	3	1.48	205

➤ อัตราการเสียชีวิตผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ ทั้งปี 63 = 9.85%

ความก้าวหน้าผลสำเร็จของการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ PA 2563
จังหวัดลำพูน ไตรมาสที่ 1/2563

สถานบริการ	รักษาสำเร็จ		กำลังรักษา		เสียชีวิต		เปลี่ยนวินิจฉัย		ขาดยา		รวม
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	
รพ.ทุ่งหัวช้าง	0	0.00	2	100							2
รพ.บ้านธิ	3	75.00	0	0.00	1	25.00					4
รพ.บ้านโฮ้ง	3	100	0	0.00							3
รพ.ป่าซาง	3	75.00	0	0.00			1	25.00	1.00	25.00	5
รพ.แม่ทา	5	83.33	0	0.00	1	16.67					6
รพ.ลำพูน	14	56.00	6	24.00	5	20.00					25
รพ.ลี้	8	88.89	1	11.11							9
รพ.เวียงหนอง ล่อง	0	0.00	0	0.00							0
รวมจังหวัด	36	67.92	9	16.98	7	13.21	1	1.89	1	1.89	54

➤ อัตราการเสียชีวิตผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ ไตรมาสที่ 1/2563 = 13.21%

สิ่งที่ค้นพบ

- ระยะเวลาเฉลี่ย(วัน) ในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรคทุกประเภทที่เสียชีวิต จังหวัดลำพูน ปีงบ 2563 ภาพรวม 26 วัน จำแนกตาม Risk Score เขตพบว่า High risk (21 d) & Intermediate risk (0 d) มีระยะเวลารักษาน้อยกว่า กลุ่ม Low risk (46 d)
- เปรียบเทียบ Risk Score ระหว่างกลุ่มที่เสียชีวิตและไม่เสียชีวิต พบว่า กลุ่มเสี่ยงสูงอัตราตายสูงถึง 20% กลุ่มเสี่ยงต่ำอัตราตาย 3%
- ความไม่สม่ำเสมอของการสรุปผลจากการนำ Score Risk Death ตามแนวทางจังหวัดไปใช้ /ไม่ update ส่งผลให้พบกลุ่มที่มี High risk score น้อยกว่า การประเมินแบบแนวทางเขต รพ. ที่มีการส่งข้อมูล update สม่ำเสมอมากที่สุด คือ รพ.ลี่
- เคสที่ทำการ โอนออกจากสถานบริการ ยังมีความจำเป็นต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง ป้องกันผู้ป่วยขาดยา หรือล้มเหลวจากการรักษา
- กลุ่มป่วย High risk และเสียชีวิต 57% ไม่ผ่านการ Active case finding จากพื้นที่มาก่อน

แนวทาง/มาตรการด้านการติดตามดูแลรักษา ปี 2564

- จัดให้มีการทบทวนผลการใช้ Score Risk Death ของจังหวัดลำพูน เพื่อพัฒนา ปรับปรุง ประสิทธิภาพการตรวจหาความเสี่ยง จัดระดับความเสี่ยง เพื่อใช้ในการติดตามดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็ว ลดการเสียชีวิตของผู้ป่วยได้เพิ่มมากขึ้น
- การรักษา เน้นให้กำกับการกินยา DOT และเพิ่มการประเมินความเสี่ยงที่จะเสียชีวิต ในผู้ป่วยวัณโรคทุกราย กลุ่มเสี่ยงมากและเสี่ยงปานกลาง ให้มีระบบการปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ การตรวจการทำงานของตับทุก 2 สัปดาห์ จนครบ 2 เดือน และการติดตามการรักษาอย่างใกล้ชิด
- ทบทวนด้านการรักษาในกลุ่มป่วย TB B- ประเด็น Consult specialist , การปรับสูตรยา , การตรวจค้นหาทางห้องปฏิบัติการ เฉพาะเพิ่มเติม , การค้นหาโรคร่วมๆ
- การจัดทำแผนฯ การบริหารจัดการ เตรียมความพร้อมการสนับสนุน การตรวจทางห้องปฏิบัติการเฉพาะ เช่น Gene X-pert MTB/RIF จากหน่วยตรวจฯ ระดับจังหวัด ในกลุ่มสิทธิ UC
- การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติด้านการรักษา/การติดตามดูแลรักษาต่อเนื่อง ลงสู่ระดับ รพ.สต. ทุกแห่ง